

יולי 2015

דגלים אדומים בנושא הליך גילוי מרצון

בחודש ספטמבר 2014 פרסמה רשות המסים בישראל הליך שמקנה חסינות מפני העמדה לדין בעבירות מס למי שיחשוף את נכסיו בפניה, תמורת תשלום מס אזרחי (להלן: הליך גילוי מרצון).¹

נבקש להבהיר כי ההליך מקנה חסינות מפני העמדה לדין בעבירות מס בלבד ואין בו כדי להשפיע על חובתם של המוסדות הפיננסיים לקיים את החובות המוטלות עליהן מכוח חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 והצווים שהוצאו מכוחו. לפיכך, כאשר מועברים או מופקדים כספים במוסד פיננסי כחלק מהליך גילוי מרצון, על המוסד הפיננסי לקיים את כל החובות המוטלות עליו, לרבות זיהוי מקבל השירות, זיהוי הנהנה בחשבון, בירור אודות מקור הכספים ודיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור במקרים המתאימים, והכל בהתאם למדיניות ניהול סיכונים של אותו מוסד. אין בעובדה שמדובר בכספים או ברכוש שהוצהר לרשות המסים במסגרת הליך גילוי מרצון כדי להשליך על חובתו של המוסד הפיננסי לברר את מקור הכספים ולבחון האם מדובר בפעולה שיש בה חשש להלבנת הון או מימון טרור.

מסמך זה כולל דגלים אדומים הקשורים לתוכניות גילוי מרצון. דגלים אדומים אלו מהווים כלי שימושי אך הם אינם בגדר רשימה סגורה. על כן, יש לבחון אותם יחד עם כל המידע הקיים על הלקוח. דגלים אדומים אלו אינם בהכרח מהווים עילה לחשד ואינם כוללים את כל התסמינים המצריכים בחינה מעמיקה של פעולות.

יש לעשות שימוש בדגלים אדומים אלו ככלי אופרטיבי שיסייע להערכת פעולות הקשורות להלבנת הון או מימון טרור:

1. פעולות אשר ידוע כי הן קשורות לתוכניות גילוי מרצון, כאשר הסכום אינו פרופורציונאלי למצב הפיננסי, ההון או העיסוק של הלקוח.
2. שימוש במבנים משפטיים מורכבים (של חברה או ישויות אחרות) לצורך העברת רכוש² מחו"ל לישראל.
3. שימוש בגופים פיננסיים, מכשירים, מוצרים, עסקאות וערוצי העברה הממוקמים במדינות או טריטוריות הנחשבות בסיכון גבוה ו/או מדינות שאינן מיישמות בצורה מספקת את המלצות ה-FATF.

¹ <https://taxes.gov.il/EnforcementAndDeterrence/Pages/IncomeTaxGiluiMerazon.aspx>

² ראו הגדרה בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000.

4. חוסר התאמה בין המידע שניתן במסגרת הליך הכרת הלקוח לבין מידע שסופק במסגרת הליך גילוי מרצון (ככל שידוע למוסד הפיננסי).
5. חוסר התאמה בין פרטי הפעולה לבין המידע המפורט במסמכים הנלווים לפעולה שסיפק הלקוח לגורם המדווח.
6. הלקוח אינו יכול לספק מסמכים מתאימים או מידע הולם המסביר את מטרת הפעולה.
7. הלקוח אינו יכול לספק מסמכים מתאימים או מידע הולם המסביר את מקור הכספים.
8. שימוש בתוכנית גילוי מרצון על ידי אדם המשמש כנציג/מיופה כוח מטעם צד שלישי.
9. קיים ספק לגבי הבעלים האמיתיים ו/או הנהנה ברכוש שהוצהר במסגרת הליך גילוי מרצון.
10. העברה של רכוש ממדינות או טריטוריות הנחשבות בסיכון גבוה; מדינות שאינן מיישמות בצורה מספקת את המלצות ה-FATF או מדינות שאינן מיישמות דרישות דומות לאלו הקיימות בחקיקה של האיחוד האירופי.
11. שירותים מקצועיים הקשורים לרכוש ממדינות המיישמות תכניות גילוי מרצון שאינן עולות בקנה אחד עם הסטנדרטים הבינלאומיים של ה-FATF, ככל הידוע למוסד הפיננסי.
12. הצטרפות לתכניות גילוי מרצון בחו"ל המבטיחות חסינות מפני העמדה לדין פלילי (ככל שידוע למוסד הפיננסי).
13. העברה של רכוש במסגרת תכניות גילוי מרצון מ/אל גופים פיננסיים שאינם כפופים למשטר איסור הלבנת הון (ככל שידוע למוסד הפיננסי).
14. העברה של רכוש במסגרת תכניות גילוי מרצון מ/אל גורמים שאינם קשורים ללקוח.
15. העברה של רכוש במסגרת תכניות גילוי מרצון מחשבונות רבים ו/או ממדינות שונות ללא הסבר מניח את הדעת.
16. הלקוח מראה דאגה או התעניינות מיוחדת בנוגע לדרישות דיווח וחשיפה, מכוח חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 והצווים שהוצאו מכוחו, של הגורם החייב בדיווח.
17. הפקדה של מזומן בהקשר של הליך גילוי מרצון.
18. פעולות המבוצעות בהקשר הליך גילוי מרצון, אשר נראה כי נועדו להתחמק מחובת הדיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.